

[Ragnhild Andersen.]

de unge arbejdere i bagerfaget, for lærlingene i handels- og kontorvirksomhederne, ja, sågar for børnene i vort samfund? Hvem skulle have troet, at man ville gå ind for ændringer, som kræver konstant forlænget søndags- og natarbejde for et helt fags arbejdere?

At venstre og de konservative, som repræsenterer arbejdsgiverne og går ind for deres krav, vil gå med til noget sådant, kan vel ikke undre nogen. Deres aviser har med stor styrke forlangt, at selv de mindre-årige endelig må have ret til arbejde, underbetalt søndagsarbejde rent ud sagt, men at det parti, som henter sine stemmer fra arbejderklassen, fra fagbevægelsens arbejdere, at det selv, som det blev sagt af det ærede medlem hr. A. C. Normann — jeg formoder, det er rigtigt — har taget initiativet i denne sag . . . (A. C. Normann: Det sagde jeg ikke!). Det ærede medlem takkede, såvidt jeg opfattede det, ministeren for initiativet til dette lovforslag. Hvis det er forkert, beder jeg det ærede medlem korrigere mig, men sådan opfattede jeg det ærede medlems udtalelser. Jeg finder, det er oprørende og urimeligt, at det parti, hvis medlemmer er valgt først og fremmest på arbejdernes stemmer, stiller et sådant forslag og altså tager initiativet i denne sag. Der er ikke engang den formildende omstændighed tilstede, som der vel kunne have været, hvis regeringen havde sagt: der er krav fra både mestre og svende i denne sag, altså må man imødekomme begge parter. Jeg siger, det ville have været en formildende omstændighed, men det ville ikke have ændret mit partis syn på spørgsmålet om lærlingenes arbejdsvilkår og på børnenes ret til arbejde, som man jo altså vil stadfæste ved dette lovforslag.

Venstres ordfører, det ærede medlem hr. Kr. Juul, sagde allerede i foråret, at han stod på arbejdsgivernes side, og det var det samme, der blev gentaget i dag. Det ved vi, men hvordan forholder det sig nu med det radikale parti? Måske har jeg opfattet det ærede medlem hr. A. C. Normann forkert, når jeg mener, at han gav udtryk for, at regeringen havde taget initiativet til de lovændringer, der her er tale om. Måske skal forklaringen søges hos det radikale venstre, og jeg vil gerne have rede på, om

det virkelig kan tænkes, at det radikale parti, som jo er støtteparti for regeringen, benytter sin indflydelse til afpresning af slige forringelser for lærlingeungdommen, ja, endog for børnene. Hvis det virkelig er tilfældet, giver det så minsandten de unge noget at tænke på. Det giver ungdommen anledning til at overveje, hvordan det forholder sig med også det radikale partis stilling til lærlingeungdommen, til beskyttelsen af børnene mod arbejde, og hvordan det forholder sig med det radikale partis stilling til almindelige arbejderes natarbejde og konstante søndagsarbejde. Det kunne dog være af interesse at vide, om radikal ungdom mener, at det fremmer tilgangen af lærlinge til bagerfaget, og forøvrigt også, om socialdemokratisk ungdom mener, at det fremmer tilgangen af lærlinge til bagerfaget, at man forlanger, at bagerlærlinge skal møde hver søndag morgen kl. 3 på deres arbejde, sådan som man gør det efter lovforslaget.

Det siges i bemærkningerne til lovforslaget, at regeringen har lagt vægt på det betænkelige ved at opretholde regler, hvis tilstedeværelse kan virke hemmende på tilgangen til faget og uddannelsen af fagets lærlinge. Jeg vil vove at påstå, at hvis denne bestemmelse træder i kraft, vil den virke hemmende på lysten til at træde ind i bagerfaget, på lysten til at lade sig uddanne i en lære, hvor man året rundt skal møde hver eneste søndag morgen kl. 3, når alle andre mennesker sover. Det skal man gøre, når man er 14 år og går ind i bagerfaget som lærling. Jeg gad vide, hvordan dette svarer til den beskyttelse af ungdommen, som man taler så meget om, og jeg føler mig overbevist om, at alle unge, hvadenten det er socialdemokrater, radikale eller andre, som har det mindste med almindeligt arbejde at gøre, finder det stridende mod ungdommens interesser at stille sådanne krav til de 14-årige lærlinge. Jeg bemærkede mig vel, at det blev sagt, at det kunne gå ud over lærlingenes uddannelse, at der var en ugentlig fridag, hvor bagerierne lukkede, og hvor de derfor ikke kunne arbejde i mere end — ja, i eet bestemt tilfælde nævnte det ærede medlem hr. A. C. Normann 4 dage om ugen, hvilket dog ikke er almindeligt. Jeg vil gerne hertil gøre den bemærkning, at det ville vel være rigtigt overfor et fag, hvor